

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ και ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΓ' ΜΑΤΘΑΙΟΥ(3-9-2017)
ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

Συχνά μιλάμε για αφιερωμένους ανθρώπους, που έχουν δώσει τον εαυτό τους σε κάποιο σκοπό, και όλη η ζωή τους είναι προσανατολισμένη στο ιδανικό που τους εμπνέει. Στο χώρο της Εκκλησίας, οι αφιερωμένοι αυτοί, ταυτίζονται με τους αγάμους και μάλιστα τους μοναχούς, άνδρες και γυναίκες.

Όποιος όμως μελετήσει προσεκτικά τη Καινή Διαθήκη θα διαπιστώσει ότι υπάρχουν και αφιερωμένες οικογένειες. Οικογένειες που ο κύριος σκοπός της ζωής τους είναι η προσφορά στην Εκκλησία, την οποία υπηρετούν με θαυμαστή αυτοθυσία και απαράμιλλο ζήλο.

Έτσι βλέπουμε τον Παύλο στο τέλος της πρώτης προς Κορινθίους επιστολής (16, 15-18) να μιλά για μια τέτοια οικογένεια. Την οικογένεια του Στεφανά.

Είναι μια οικογένεια που την αναφέρει και στην αρχή της επιστολής (1,16), ότι τους βάπτισε –τιμητικά προφανώς– αν και δεν ασχολούνταν ο ίδιος με βαπτίσεις, γιατί είχε ως κύριο έργο την κατήχηση και το κήρυγμα και άφηνε στους απλούς και μη προσοντούχους κληρικούς την τέλεση των μυστηρίων.

Ποια ήταν τα γνωρίσματα αυτής της οικογένειας; Τι ιδιαίτερο είχε και την αναφέρει ο Παύλος; Ας δούμε τι μας πληροφορεί ο ίδιος εντελώς περιληπτικά γι' αυτούς και πως ζητά από τους Κορινθίους να τους φέρονται.

Α'. «Εστίν απαρχή της Αχαΐας».

Απαρχές είναι οι πρώτοι και εκλεκτοί καρποί. Τα πρωτογεννήματα όπως συνήθως τους ονομάζουμε. Οι Ρωμαίοι είχαν χωρίσει την Ελλάδα σε δύο τμήματα, που τα ονόμαζαν θέματα, την Αχαΐα και την Μακεδονία. Αχαΐα ήταν η μισή νότια Ελλάδα (Στερεά και Πελοπόννησος) με πρωτεύουσα την Κόρινθο. Η υπόλοιπη μισή (Μακεδονία, Ήπειρος, Θεσσαλία, Θράκη) με πρωτεύουσα την Θεσσαλονίκη αποτελούσε το θέμα της Μακεδονίας. Λοιπόν η οικογένεια του Στεφανά ήταν η πρώτη οικογένεια που πίστεψε στο χριστιανισμό στο θέμα της Αχαΐας. Γνωρίζουμε πόσο δύσκολο είναι να βρεθούν μεμονωμένα άτομα πιστά. Πολύ δυσκολότερο είναι να βρεθεί ολόκληρη οικογένεια. Είναι σκέτο θαύμα. Βεβαίως πριν απ' αυτούς είχαν πιστέψει στην Αθήνα ο Διονύσιος και η Δάμαρις (Πραξ. 17,34), αλλά οικογενειακά είχαν γίνει χριστιανοί μόνο αυτοί.

Στο θέμα της Μακεδονίας επίσης, έχουμε ως «απαρχές», τις οικογένειες της Λυδίας και του δεσμοφύλακα, στους Φιλίππους, που πίστεψαν παρομοίως πανοικί και πρώτοι απ' όλους (Πραξ. 16, 15-34). Και όχι μόνο πίστεψαν θεωρητικά αλλά έδειξαν και ανάλογη ζωή.

Β'. «Εις διακονίαν τοις αγίοις έταξαν εαυτούς». Εδώ αποκαλύπτονται τ' αγαθά έργα και η αρετή τους. Όχι απλώς ενίσχυσαν, έθρεψαν, φιλοξένησαν τους αποστόλους, αλλά αφιερώθηκαν ολοκληρωτικά σ' αυτούς και έκαναν σκοπό και αποστολή της ζωής τους, το να τους διακονούν και να τους συντρέχουν στο δύσκολο και επικίνδυνο έργο τους. Μια ιδιαίτερη πτυχή της διακονίας τους ήταν και η επίσκεψη στον Παύλο που απουσίαζε, αφ' ενός για να τον ενημερώσουν για τα προβλήματα της Κορίνθου και αφ' ετέρου για να φέρουν τα νέα του στους Κορινθίους. Έτσι η οικογένεια Στεφανά ήταν ο συνδετικός κρίκος του αποστόλου με τους Κορινθίους. Ο Φουρτουνάτος και ο Αχαϊκός, που

αναφέρονται μαζί με τον Στεφανά στην αποστολή αυτή, εικάζουν οι ερμηνευτές ότι είναι τα παιδιά του.

Γ'. «Υποτάσσησθε τοις τοιούτοις και παντί τω συνεργούντι και κοπιώντι». Πόσο τους τιμά ο Παύλος, για την αφιέρωσή τους αυτή στην ιεραποστολή, φαίνεται από τις συμβουλές που δίνει στους Κορινθίους. Δεν λέγει να συνεργάζονται απλώς μ' αυτούς, αλλά σε όσα τους παραγγέλλουν να πείθονται και να υπακούνε απόλυτα. Αυτοί που ζουν το ευαγγέλιο με αυταπάρηση και βιώνουν την εν Χριστώ ζωή σε απόλυτο βαθμό, αποκτούν τα δικαιώματα των ποιμένων και αξιωματούχων της Εκκλησίας. Έχουν το δικαίωμα να δίδουν εντολές και να ζητούν την πλήρη συμμόρφωση με αυτές των χριστιανών. Αντίθετα οι κληρικοί που δεν βιώνουν με σοβαρότητα και αυτοθυσία την αποστολή τους, χάνουν το δικαίωμα της επιβολής και ούτε που τους δίνει σημασία ο κόσμος. Το αξίωμα, όταν δεν συνοδεύεται από την αξία, καταντά κενός τίτλος χωρίς κανένα ουσιαστικό αντίκρισμα.

Και για να μη κατηγορήσει κανείς τον Παύλο ότι μεροληπτεί και χαρίζεται στη φιλική προς αυτόν οικογένεια του Στεφανά λέγει «και παντί τω συνεργούντι και κοπιώντι». Δηλαδή οι τιμές ν' αποδίδονται σ' όλους που εργάζονται και κοπιάζουν σαν την οικογένεια Στεφανά. Αυτή απλώς ήταν το πρότυπο και το μέτρο της συγκρίσεως.

Δ'. «Επιγινώσκετε ουν τους τοιούτους». Να τους αναγνωρίσετε το κόπο και τη θυσία που έκαναν. Να τους τιμάτε και να συμμετέχετε και σεις στο κόπο τους ποικιλότροπα. Όπως αυτοί ξεκουράζουν εμάς τους αποστόλους, έτσι και σεις να ξεκουράζετε αυτούς.

Εκτός από την οικογένεια του Στεφανά, ο Παύλος αναφέρει, στην ίδια επιστολή, ένα άλλο ζευγάρι χριστιανών αφιερωμένων στο έργο της ιεραποστολής. Τον Ακύλα και την Πρίσκιλλα και την «κατ' οίκον αυτών εκκλησία». Ο Ακύλας και η Πρίσκιλλα ήταν ένα ζευγάρι Ιουδαίων σκηνοποιών, που κατοικούσαν αρχικά στη Ρώμη, απ' όπου διώχτηκαν με το διωγμό του Κλαυδίου εναντίον των Ιουδαίων.

Γνώρισαν το Παύλο στη Κόρινθο, όπου είχαν μεταβεί και τον φιλοξένησαν στο σπίτι τους, όπου συνεργάστηκαν και επαγγελματικά· αφού και ο Παύλος ήταν σκηνοποιός και εργαζόταν, για να μη επιβαρύνει την Εκκλησία με τη διατροφή του. Αργότερα τον ακολούθησαν στην Έφεσο, όπου τον βοήθησαν στην ιεραποστολή και κει ανέλαβαν να κατηχήσουν ένα λόγιο και δυνατό ομιλητή τον Απολλώ (Πραξ. 18,26). Απ' αυτό το περιστατικό καταλαβαίνουμε την αξία και την ικανότητά τους.

Κατόπιν επέστρεψαν στη Ρώμη, διότι ο διαδεχθείς τον Κλαύδιο, ο Νέρων, ο οποίος είχε και σύζυγο Ιουδαία και υφίστατο την επιρροή των Ιουδαίων, ανέστειλε τον διωγμό. Εκεί μαζί με άλλους Ιουδαίους χριστιανούς που επέστρεψαν κήρυξαν τον χριστιανισμό και έτσι δημιούργησαν την Εκκλησία της Ρώμης. Το σπίτι τους χρησίμευε και ως οίκος λατρείας των εκεί χριστιανών, πράγμα που δήλωνε συν τοις άλλοις ο χαρακτηρισμός «κατ' οίκον εκκλησία». Την εποχή εκείνη, οι ναοί θα λέγαμε των χριστιανών –που υπήρχαν σε σπίτια– ονομαζόταν από το όνομα του ιδιοκτήτη τους, ενώ αργότερα ονομαζόταν από το όνομα του αγίου στον οποίο αφιερωνόταν.

Ο Παύλος, όταν γράφει την προς Ρωμαίους επιστολή του, αφιερώνει δύο χωρία στον Ακύλα και την Πρίσκιλλα. «Ασπάσασθε Πρίσκιλλαν και Ακύλαν τους συνεργούς μου εν Χριστώ Ιησού, οίτινες υπέρ της ψυχής μου τον εαυτών τράχηλον υπέθηκαν, οίς ουκ εγώ μόνος ευχαριστώ, αλλά πάσαι αι εκκλησΐαι των εθνών» (16, 3-4).

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης